

Wytuczne w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych.

29 kwi 2010 8:51 Autor: tkuna

W dniu 15 kwietnia 2010 roku w Szczecinie odbyły się konsultacje branżowe projektu „Wytucznych w zakresie prognozowania oddziaływań na środowisko farm wiatrowych”. Konferencja organizowana była przez Fundację na Rzecz Energetyki Zrównoważonej. Głównym zaproszonym prelegentem konferencji był pan Jacek Zakrzewski – Dyrektor Departamentu Ocen Oddziaływania na Środowisko Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Omawiany dokument kompleksowo opisuje zasady prowadzenia procedur Ocen Oddziaływania na Środowisko.

Strategicznej OOŚ podlegają:

- projekty dokumentów w zakresie zagospodarowania przestrzennego,
- projekty polityk, strategii, planów i programów sektorowych,
- projekty dokumentów innych niż wyżej wymienione, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000,
- projekty dokumentów inne niż wszystkie wyżej wymienione, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem środowiskowym, organ opracowujący projekt dokumentu stwierdzi, że wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i że realizacja postanowień tych dokumentów może powodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco wpływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko dotyczą:

- przedsięwzięć mogących zawsze znacząco wpływać na środowisko (tzw. grupa I)
 - przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został stwierdzony po przeprowadzeniu kwalifikacji (tzw. grupa II)
- Dla ww. przedsięwzięć wymagane jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Realizacja planowanego przedsięwzięcia, innego niż ww. wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, jeżeli:
- przedsięwzięcie to może znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a nie jest bezpośrednio związane z ochroną tego obszaru lub nie wynika z tej ochrony.
 - obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko na obszar Natura 2000 został stwierdzony na podstawie art. 96 ust. 1. (tzw. grupa III).

Częsty brak wiedzy prawnej o procesie inwestycyjnym, o faktycznym oddziaływaniu farm wiatrowych wśród inwestorów, urzędników i społeczeństwa, skutkować może:

- niekorzystnymi interpretacjami prawa,
- źle wykonanymi raportami,
- błędami w procedurach i decyzjach środowiskowych,
- protestami społecznymi,
- narzucaniem przez organy administracji obowiązku wykonania licznych, często zbędnych analiz – bez refleksji o kosztach i czasochłonności.

Nadmiar szczegółowych danych technicznych i lokalizacyjnych.

Przykładem błędów wynikających z niedostatecznej wiedzy, lub doświadczenia może być wpisywanie do decyzji środowiskowych konkretnych modeli turbin. Wówczas każda zmiana modelu turbiny na nowszy może spowodować konieczność uzyskania nowej decyzji. Kolejnym przykładem może być wskazanie dokładnych lokalizacji wiatraków w miejscowych planach, podczas gdy jest to zbyt wczesny etap. Późniejsza zmiana lokalizacji pojedynczych turbin będzie również wymagała uzyskiwania nowej decyzji.

Pominięcie aspektów społecznych.

Innym przykładem mogą być błędy proceduralne, np. niewłaściwe powiadamiania społeczeństwa oraz nieustosunkowanie się do wszystkich uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji co również może powodować podważenie decyzji środowiskowej.

Możliwość wykonania ponownej OOŚ.

Dodatkowo przepisy Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, umożliwiły wykonanie ponownej oceny oddziaływania na środowisko na etapie po wydaniu decyzji środowiskowej, ale przed pozwoleniem na budowę.

Są to bardzo wygodne przepisy, które umożliwiają szybkie uzyskanie decyzji środowiskowej a następnie – doprecyzowanie jej warunków podczas ponownej OOŚ (przeprowadzonej przez RDOŚ). Ponowna OOŚ mogłaby mieć ponowne zastosowanie np. wówczas, gdy inwestor pilnie (na potrzeby uzyskania finansowania) potrzebuje decyzji środowiskowej a nie skończył jeszcze monitoringu przedinwestycyjnego.

Konieczność dostarczenia wypisów z ewidencji gruntu i map.

Kolejnym zagadnieniem jest konieczność dostarczenia wypisów z ewidencji gruntu i map ewidencyjnych z terenu objętego przedsięwzięciem i jego oddziaływaniem. Przepis ten trudno jest wypełnić dla farm wiatrowych – ich oddziaływanie np. na krajobraz może sięgać kilkunastu kilometrów. Generuje to olbrzymie koszty wypisów z map. Przepis ten służy generalnie do określenia ilości stron postępowania na potrzeby postępowania (jeśli ich jest więcej niż 20, to zgodnie z art. 49 KPA można je zawiadamiać obwieszczeniami a nie indywidualnie). Postulaty w tym zakresie zmierzały do tego aby działki nie były wpisywane do decyzji środowiskowej, zwłaszcza działki pod infrastrukturę liniową (kable, linie, drogi), ze względu na dużą niepewność ostatecznego przebiegu – niewielka korekta w ramach określonych uwarunkowań środowiskowych, związana ze zmianą działki, powoduje dziś konieczność ponownej procedury OOS.

Potrzeba określenia metodyki analizy wpływu farm wiatrowych na obszary Natura 2000 i kumulowania oddziaływań.

Kolejną kwestią jest fakt, że raporty OOS dla farm wiatrowych często zawierają niedostateczne analizy wpływu przedsięwzięcia na integralność, spójność i przedmiot ochrony NATURA 2000, lecz z drugiej strony, często narzucane są nieuzasadnione oceny oddziaływania farm wiatrowych na oddalone o kilkanaście – kilkadziesiąt km obszary siedliskowe Natura 2000. Istnieje potrzeba określenia metodyki analizy wpływu farm wiatrowych na obszary Natura 2000.

W związku z planowaną realizacją dużej ilości farm wiatrowych na terenie Polski pojawił się problem kumulowania się oddziaływań. Inwestorom/wykonawcom raportów często brakuje danych do wykonania takich analiz. Organy administracji mają różne wymagania dotyczące tego, które inwestycje należy objąć taką analizą. Pojawiają się czasem wymagania, aby analizą oddziaływania skumulowanego objąć również tereny, na których zmieniony jest miejscowy plan. Kluczowe dla oceny wpływu kumulatywnego dla farm wiatrowych są oddziaływania na ptaki, nietoperze i krajobraz. W przypadku ptaków i nietoperzy wpływ kumulatywny można ocenić wyłącznie po zakończeniu monitoringów, a ich wyniki nie są zamieszczane w karcie informacyjnej, ale w raporcie. Dlatego też, należy poważnie rozważyć wskazanie do oceny wpływu kumulatywnego te projekty, dla których rozpoczęła się procedura OOS i został złożony raport oddziaływania lub te dla których została wydana Decyzja o Środowiskowych Oddziaływaniach. W przypadku projektów z 1 grupy będzie to więc początek procedury, a dla 2 grupy będzie to moment złożenia raportu.

Podczas konferencji zauważono potrzebę edukacji w zakresie prawa, procesu inwestycyjnego oraz oddziaływań farm wiatrowych.

<https://bezpieczenstwo.archiwum-wzp.pl/polityka-energetyczna/wytyczne-w-zakresie-prognostowania-oddziaływan-na-srodowisko-farm-wiatrowych>